

APUNTS D'UN VI

Jerusalem, Old City

Vaig prendre part en el pelegrinatge diocesà de Girona a Terra Santa aquest agost passat, i a més de les visites als llocs sants, (que podrien ser exposats en una xerrada amb diapositives) vam veure l'estat polític i econòmic del País, i la organització d'una granja o explotació de tipus col·lectiu. Però no com en les Repúbliques Socialistes, imposat per l'Estat, sinó aquí amb l'ingrés voluntari dels seus membres i amb una organització autònoma per cada KIBBOUTZ.

Per els jueus d'Israel representa una creació dinàmica i voluntària fruit de la revolta d'adolescents jueus escapats dels tristos barris jueus de Rússia i dels Ghettos i capitals de l'Europa del Centre.

Els fundadors del Kibboutz han torçat el colze a la història, i han lliberat l'home, la dona i els infants de les tuteles que han tingut al llarg de la Història.

En fundar els Kibboutz refusen la propietat privada, tan volguda en les generacions anteriors i el treball a un salari baix, que tenien de fer els obrers agrícoles àrabs en les plantacions jueves, el mateix que els nouvinguts hebreus, vinguts a la terra de la seva antiga pàtria.

El 1909 es fundà DEGÀNIA, la primera explotació agrària, instal·lada a l'antiga Palestina, convertida avui dia en una de les més florides viles d'Israel. En fer-se el 1948 la proclamació de l'independència d'Israel, varen començar les instal·lacions, en llocs de predomini jueu: la Galilea, i al sud cap a la regió del Neguev, en lloc de litigi constant amb els àrabs veïns, i en els que els treballadors hauran d'estar constantment a l'aguait per rebutjar els atacs.

L'objectiu nacional conjuga amb el somni de la redempció social. Els joves que fugien de Rússia o Polònia, travessant les fronteres a peu i seguint milers de quilòmetres (com Samuel DAYAN, pare del cèlebre general borni) tant abans com després de les terribles morts del Nazis, veniren amb el desig de fer una pàtria millor i una forma de conviure per a tots igual.

Després de la jornada de treball, hi haurà potser dansa o cants, però sobre tot un debat sobre l'organització. Cada acte és passat pel garrell de la crítica col·lectiva, i cada actitud és col·locada sota la llum crua o "regard" del grup. La sexualitat està sublimada per l'ideal, el puritanisme està fet llei, el pudor és fe. La "Havera" (la camarada, no és pas una companya, no encara, ella és una força de treball en una cèl·lula, a on cada força és emprada fins el límit d'allò que és humà.)

El Kibboutz és davant de tot una societat on els diners es troben apartats del joc que tenien fins aleshores. Sembla que els regeixi el principi marxista "a cadascú segons les seves necessitats". Almenys de moment i en teoria, no hi ha un repartiment o separació privilegiada del treball: una rotació de les tasques. Hi ha un secretari o una Junta, (elegida per ells mateixos) que fixa cada dia o grups de dies la feina de cadascú i cada treball no és degradant, tant per l'antic violinista de Riga, com pel professor de Heidelberg. Encara avui, és freqüent que els diputats o ministres en exercici o jubilats, vagin periòdicament a un Kibboutz a cuidar unes gallines o a reparar unes sabates dels seus camarades. Naturalment les dones tenen assignats els mateixos tre-

balls que els homes. Encara que si el Kibboutz ha fet ja una evolució econòmica sortosa, hi ha un retornar a les tasques femenines o masculines.

Com viuen als Kibboutz? Els treballadors. Fundats en el seu començament per viure de l'agricultura, han aparegut serveis industrials o artesans entre la major part del Kibbutzims i han estat moltes vegades la seva prosperitat. Avui dia han sabut atraure els viratges necessaris: En alguns casos ha aparegut el salari del treball i la demanda de l'obrer àrab. Els casos de separació o abandó dels Kibbutzim són una excepció.

Llevant-se aviat, el membre del Kibboutz, se'n va als camps o al taller per fer vuit o nou hores de treball continuat, i acaba bastant aviat la jornada. El temps lliure és tan important com el treball. La família, els "hobbys", els treballs de les comissions (democràcia obliga), i els torns de guàrdia, tanmateix, ocupen l'altra meitat de la jornada. Els escèptics fan remarcar que aquesta forma de viure no té res de precari: piscines, clubs, biblioteques, museus, fan agradable la vida, lluny ja dels començaments espartans de les primeres instal·lacions.

Malgrat tot, la importància econòmica del Kibboutz està lluny d'ésser menyspreada per una població que no traspasa més que el 3% de la població d'Israel. Les tècniques intensives en agricultura, les tecnologies de pont amb l'indústria han fet del Kibboutz un veritable laboratori de microeconomia del progrés.

La qualitat de la vida.—Impressiona a qualsevol visitant estranger, la qualitat de vida, dels voltants. On hi ha ara una orgullosa Sinagoga o bé una arquitectura atrevida, o un centre cultural, no era, fa deu o vint anys més que una barraca de fusta, amb banc, una taula, oberta als quatre vents i que feia de menjador, sala de guàrdia, o mini-parlament. A la plaça de la piscina, es poden veure petites cases, amb parcel·les verdes de gespa o flors, en lloc que fa poc temps era possiblement un terreny pantanós.

Mentrestant un Kibboutz instal·lat fa alguns anys, posa a disposició dels que són acollits a la seva comunitat (després d'un any de prova), una casa individual, amb televisió, a vegades amb cadena de stereo i biblioteca a prop. Així també el menjar en comú al refectori es respecta sempre. Sovint el Kibboutz ofereix als seus membres vacances, inclús a l'estranger.